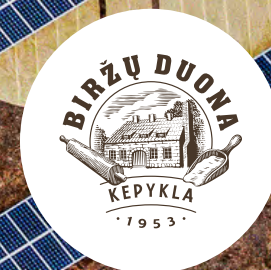

TVARUMO ATASKAITA

UŽ 2022 METUS

APIE TVARUMO ATASKAITĄ

Ši UAB „Biržų duona“ tvarumo ataskaita parengta už 2022 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. Nors ataskaitos laikotarpis – 2022 metai, bet į ataskaitą įtraukti ir ankstesni projektai bei iniciatyvos, kadangi tai pirmoji įmonės tvarumo ataskaita.

Tvarumo ataskaita – mūsų atviras įsipareigojimas prisidėti prie darnaus vystymosi ir dalintis informacija apie įmonės pastangas įgyvendinti tvarumo principus bei siekti numatytų tikslų. Tikimės, kad ji leis įvertinti mūsų pažangą tvarumo srityje.

Kilus klausimų dėl tvarumo ataskaitos ir joje pateikiamų duomenų, kviečiame susisiekti su:

Marketingo ir tvarumo vadovė
Natalija Kurganovė

✉ natalija@birzuduona.lt

TURINYS

Apie tvarumo ataskaitą **2**

Vadovo žodis **3**

Apie mus **4**

Mūsų pasiekimai tvarumo srityje iki 2022 m. **4**

Pagrindiniai 2022 m. pasiekimai tvarumo srityje **5**

Poveikių analizė **6**

Suinteresuotosios šalys **6**

Reikšmingumo matrica **7**

Mūsų įsipareigojimai **8**

Maisto atliekų prevencija **9**

Pakuočių atliekų prevencija **11**

Žaliavų tvarumas **13**

Tausojantis energijos resursų vartojimas ir SESD emisijų mažinimas **14**

Maisto sauga **16**

Sveikatai palankesni bei nišiniai produktai ir jų prieinamumas **17**

Darbuotojų sauga ir sveikata **18**

Darbuotojų gerovė **19**

Esamų ir ateities darbuotojų ugdymas **20**

Indėlis į bendruomenę **21**

Verslo etika **22**

Tvarumas mūsų prekybos taškuose **23**

Būdami viena didžiausių Lietuvos kepyklų, kasdien susiduriame su gamybiniais, organizaciniais ir tvarumo iššūkiais. Tvarumas svarbus tiek mums, kaip organizacijai, tiek man, kaip vadovui. Jaučiame atsakomybę prieš savo klientus, Biržų bendruomenę ir visą Lietuvą. Mums svarbu, kokį pasaulį paliksime ateities kartoms.

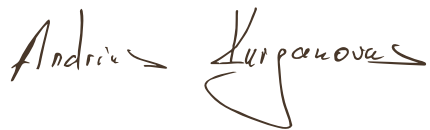
Mano požiūriu, tvarus verslas – tai visų pirma sąmoningas verslas. Verslas, kuriam rūpi jo poveikis. Dėmesys darbuotojams, gamybos atliekų mažinimas, atsinaujinančios energijos išteklių vartojimas, sąmoningas kitų išteklių naudojimas ir prisidėjimas prie bendruomenės gerovės – tokie mūsų prioritetai.

Pokyčius įmonėje pradėjome ir pirmuosius žingsnius tvarumo link žengėme dar anksčiau nei šalyje išpopuliarėjo ši tema. Vienas pirmųjų mūsų tvarumo projektų buvo 2015 m. įdiegta šilumos antrinio panaudojimo sistema, kuri leido sutaupyti ir pakartotinai naudoti energiją. Vėliau sekė kiti stambesni projektai, pavyzdžiui, nuosavos saulės jėgainės įrengimas. Šiandien ir toliau nuosekliai keliamume tvarumo kryptimi. Analizuojame veiklos bei produktų poveikius klientams, partneriams, aplinkai ir bendruomenėms bei ieškome naujų ir optimalių sprendimų.

Didžiuojamės, kad esame vertinami kaip vienas tvariausių prekes ženklų Lietuvoje. Tačiau daug svarbiau už įvertinimą mums yra kiekvienais metais žengti dar vieną žingsnį link tvaresnės veiklos.

Be to, esame vienas didžiausių darbdavių ir viena didžiausių įmonių Biržuose, taip pat pastebima maisto pramonės bendrovė Lietuvoje, tad norime būti pavyzdžiu ir kitoms įmonėms. Tikiu, kad mūsų tvarumo žingsniai įkvėps kitus ir Tave, šios ataskaitos skaitytojai.

„Biržų duona“
vykdantysis direktorius

2022 m. žengėme svarbų žingsnį ir pasitvirtinome „Biržų duonos“ tvarumo viziją.

Mūsų parengtoje tvarumo vizijoje numatyta iki 2030 metų tapti tvariausia įmone maisto gamybos sektoriuje Lietuvoje, kuri rinkai siūlo tik planetai ir vartotojui draugiškus produktus. Siekiame būti didžiausią vertę vietos bendruomenei kuriančia įmone bei patraukliausiu darbdaviu regione, lietuviškų kepyklų ambasadoriais pasaulyje.

APIE MUS

UAB „Biržų duona“ – 1953 metais įkurta lietuviško kapitalo duonos kepykla, veikianti maisto gamybos ir prekybos sektoriuje. Visa įmonės gamyba vykdoma tik kepykloje Biržuose, įsikūrusioje Plento g. 6. 2022 m. iš viso buvo pagaminta 7169,1 tonų produkcijos.

Kepyklos priklauso 17 firminių parduotuvių – 12 „Biržų duonos“ krautuvių ir 5 „Sucre“ kepininių namai. Taip pat veikia 1 franšizės parduotuvė ir 7 „draugų“ krautuvių „Kmylinės“.

„Biržų duona“ savo gaminius eksportuoja į 16 eksporto rinkų: JAV, Jungtinė Karalystė, Vokietija, Airija, Švedija, Norvegija, Lenkija, Australija, Italija, Ispanija, Portugalija, Bulgarija, Sakartvelas, Olandija, Latvija, Estija. 2022 m. eksportavome 12,7 proc. savo pagamintos produkcijos.

2022 m. gruodžio mėnesio duomenimis, įmonėje iš viso dirbo 371 darbuotojas. Didžioji darbuotojų dalis (256) dirbo gamyboje, visi likę – administracijoje (53) ir firminėse parduotuvėse (62).

MŪSŲ PASIEKIMAI TVARUMO SRITYJE

Iki
2022 m.

2014

Nuo 2014 metų drauge su „Bėgimo taure“, Biržų rajono savivaldybe, partneriais bei rėmėjais kasmet organizuojame „Biržų kilometrus“ - didžiausią bėgimą Šiaurės Lietuvoje. Džiaugiamės, jog per metus šis renginys tapo ne tik sporto entuziastų renginiu, bet ir tikra Biržų bendruomenės sveikos gyvensenos švente bei tradicija.

2015

2015 m. įmonėje įdiegėme šilumos antrinio panaudojimo sistemą „Eco nova“. Ši sistema surenka nuo kepimo likusius karštus garus bei dūmus ir juos panaudoja karšto vandens ruošimui. Tokiu būdu pašildytas karštas vanduo patenka į kepyklos buitines patalpas bei yra panaudojamas pastato šildymui šaltuoju laikotarpiu ir padeda kasmet sunaudoti vidutiniškai 6 % mažiau dujų.

2016

Nuo 2016 m. lentynos standarto neatitinkančius gaminius pradėjome naudoti antrą kartą. Pirmasis jų pritaikymas buvo specialus mūsų technologų sukurtas duonos raugas. Jis „maitinamas“ iš lentynos standarto neatitinkančių duonų paruoštais miltais, o vėliau su šiuo raugu yra užmaišoma nauja duonos tešla.

2019

2019 m. tęsėme kelionę link gamybos be atliekų - pradėjome gaminti duonos granolą. Dar vienas mūsų technologų kūrinys - granola, kuriai naudojami karamelizuoti lentynos standarto neatitinkančių duonų gabalėliai. Iš pradžių naujo produkto paklausa buvo tokia didelė, kad neturėjome pakankamai duonos tokiam kiekiui granolos paruošti. Vėliau sekė ir kiti panašūs projektai - neatitiktinius produktus pritaikėme ledų, šokolado, džiovintųjų ir kitų produktų gamybai.

2019 m. įrengėme atskirą cechą, skirtą gaminiams be glitimo. Siame ceche minimizuota bet kokia kryžminės taršos rizika bei gaminama produkcija tinkama vartotojams, sergantiems celiakija.

2020

2020 m. įsirengėme nuosavą saulės jėgainę. 450 kW galios saulės jėgainė per metus pagamina apie 25 % metinio kepyklos elektros energijos poreikio ir generuoja daugiau kaip 500 MWh elektros energijos per metus.

2020 m. atsisakėme narvuose laikomų vištų kiaušinių. Tai prisideda prie gyvūnų gerovės ir skatina mūsų tiekėjų siekti tvarumo.

2021

2021 m. pakeitėme transportuojamiems produktams skirtą plėvelę į plonesnę. Dėl šio žingsnio per metus plastikinės logistinės plėvelės sunaudojimas sumažėjo 66 proc., o gaminių kokybė juos transportuojant nenukenčia.

PAGRINDINIAI 2022 M. PASIEKIMAI TVARUMO SRITYJE:

Parengėme „Biržų duonos“ tvarumo strategiją

Šioje strategijoje numatytos aktyvios priemonės, padėsiančios sumažinti įmonės vykdomos veiklos poveikį aplinkai ir tapti tvariausia įmone šalyje, siūlančia aplinkai ir vartotojui draugiškus produktus.

Skaidrus verslas

2022 metais daugiausiai mokesčių sumokėjusi įmonė Biržų rajone.*

*Įteiktas Biržų rajono savivaldybės apdovanojimas.

Sustainable Brand Index™

Trečius metus iš eilės „Biržų duona“ nepriklausomoje vartotojų apklausoje įvertinta kaip tvariausias Lietuvos maisto ir gėrimų sektoriaus prekės ženklas.

Modernizavome įrenginius, skirtus produkcijos pakavimui termo būdu.

2022 m. buvo sumažintas dviejų termotunelių greitis ir kaitinimo laikas, tai padėjo sutaupyti apie 10800 kW elektros energijos per metus.

Įvedėme 0,1 Eur dydžio vienkartinio puodelio mokestį firminėse parduotuvėse.

Jis skatina mūsų klientus gėrimus vartoti vietoje arba atsinešti savo daugkartinį puodelį.

POVEIKIŲ ANALIZĖ

Sėkmingas įmonės tvarumo tikslų įgyvendinimas priklauso nuo gebėjimo tinkamai identifikuoti aktualiausias tvarumo temas bei įmonės poveikį aplinkai ir socialinį poveikį. „Biržų duona“ atsižvelgia į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi tikslus bei daromą aplinkosauginį ir socialinį poveikį - jie lemia įmonės Tvarumo strategijos kryptis.

2022 m., pasitelkus išorinius tvarumo ekspertus, buvo atlikta išsami įvairių tvarumo aspektų bei įmonės veiklos poveikio juose analizė. Nagrinėjome visus mūsų įmonės procesus, jų įtaką tiekimo ir gamybos grandinei, produktų įtaką vartotojams bei kitas sritis, kuriose darome poveikį. Kartu su svarbiausiomis suinteresuotosiomis šalimis įvertinome svarbiausius tvarumo aspektus poveikio aplinkai, socialinio poveikio, verslo etikos ir valdysenos srityse. Šiems aspektams ir rizikoms valdyti Tvarumo strategijoje numatėme svarbiausias tvarumo temas, kurios apima aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir įmonių valdysenos (ESG) kriterijus.

Svarbiausi socialiniai poveikiai:

- Maisto sauga;
- Darbuotojų sauga ir sveikata;
- Darbuotojų gerovė ir jų ugdymas;
- Parama vietos bendruomenėms;
- Tvarumo ambasadorystė;
- Sumokėti mokesčiai.

Svarbiausi poveikiai aplinkai:

- Maisto ir gamybos atliekų susidarymas;
- Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos;
- Energijos naudojimas;
- Vandens naudojimas ir nuotekos;
- Pavojingos cheminės medžiagos (valymo priemonėse ir dezinfektantuose).

ŠUINTERESUOTOSIOS ŠALYS

Įvertinę įmonės valdymą bei poveikio sritis, nustatėme, kad pagrindinės mūsų suinteresuotos šalys yra:

- Darbuotojai;
- Vartotojai;
- Didmenos klientai;
- Nevyriausybinės organizacijos (NVO);
- Kontroliuojančios institucijos;
- Franšizės turėtojai ir kiti partneriai;
- Žaliavų tiekėjai;
- Pakuočių tiekėjai;
- Paslaugų tiekėjai;
- Vietos bendruomenė.

REIŠMINGUMO MATRICA

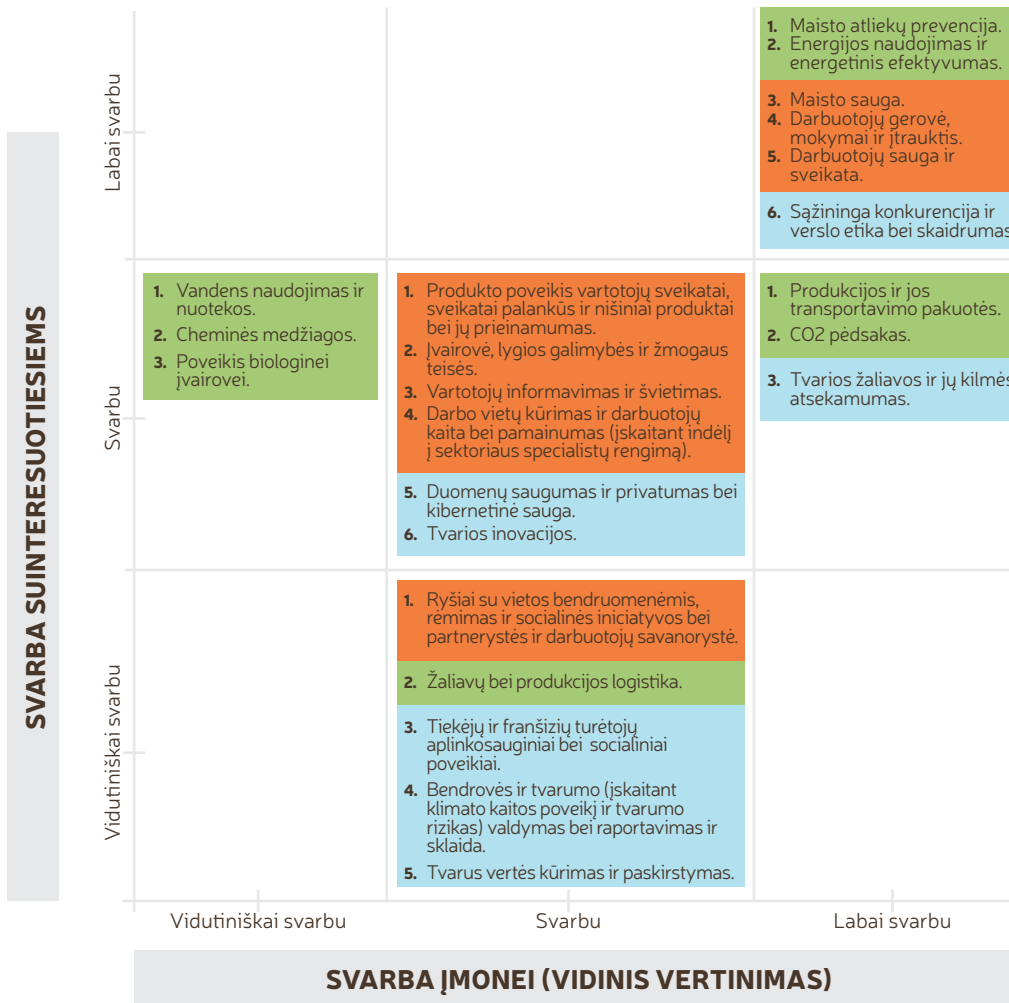
Apibrėžus tvarumo temas, jas sureitingavo įmonės atstovai bei svarbiausios suinteresuotosios šalys – darbuotojai, vartotojai, didmenos klientai, nevyriausybines organizacijos, kontroliuojančios institucijos, franšizės turėtojai ir kiti partneriai; žaliavų tiekėjai, pakuočių tiekėjai, paslaugų tiekėjai. Tokiu būdu buvo sudaryta šių temų reikšmingumo matrica, kurioje tvarumo temos buvo vertinamos pagal jų svarbą, mastelį ir daromą poveikį. Tvarumo temų reikšmingumas pagal suinteresuotųjų šalių nuomonę yra atvaizduojamas vertikaloje ašyje, o pagal įmonės atstovų nuomonę – horizontalioje ašyje.

Tvarumo temų matrica atskleidžia, kad tiek suinteresuotosioms šalims, tiek įmonei, poveikio aplinkai srityje svarbiausios maisto atliekų prevencijos bei energijos naudojimo ir energetinio efektyvumo temos. Socialinio poveikio srityje svarbiausios – maisto saugos; darbuotojų gerovės, mokymų bei įtraukties; darbuotojų saugos ir sveikatos temos. Valdysenos srityje aktualiausia sąžininga konkurencija bei verslo etika ir skaidrumas. Taip pat prie ypač svarbių temų aplinkosaugos srityje buvo priskirtos: produkcijos ir jos transportavimo pakuotės; CO2 pėdsakas. Valdysenos srityje taip pat išskirtos tvarios žaliavos ir jų atsekamumas.

Tvarumo temų matrica

„Biržų duonos“ tvarumo temų matricoje nustatyty temų valdymas bei jų rezultatai yra apžvelgiami šioje įmonės tvarumo ataskaitoje.

Legenda:

■ – poveikio aplinkai temos;
 ■ – socialinio poveikio temos;
 ■ – valdysenos temos.

MŪSŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Patraukliausias darbdavys regione

Darbuotojai - mūsų didžiausias turtas, todėl toliau investuosime į jų gerovę. Sieksime ir toliau mokėti vieną patraukliausių atlyginimų regione, mažinsime nepagrįstus atlygio skirtumus, plėtosime darbuotojų gerovės sistemą.

Maisto atliekų prevencija ir antrinis panaudojimas

Sieksime ir toliau mažinti gamyboje susidarantį maisto atliekų ir lentynos standarto neatitinkančios produkcijos kiekį ir didinti jos antrinį panaudojimą. Taip pat edukuosime vartotojus: kaip tinkamai laikyti ir saugoti įsigytus produktus, kaip tausoti maistą ir panašiai - tai informacija, kuri gali padėti ir jiems išvengti maisto atliekų.

Bendruomenės šerdis ir tvarumo ambasadorius regione

Biržai - mūsų gimtinė ir mylimas miestas, todėl ir toliau savo bendruomenei skirsime didelį dėmesį. Ne tik remsime vietines iniciatyvas ir renginius, bet ir patys juos inicijuosime. Dalinsimės savo patirtimi su ugdymo įstaigomis, verslais ir kitomis organizacijomis. Be to, skatinsime ir darbuotojų savanorystę, prisijungsime prie dar daugiau iniciatyvų, taip prisidėdami prie savo krašto gerovės.

Tvaresnė pakuotė

Mūsų tikslas - kad savo funkciją atlikusi produkcijos pakuotė vėliau būtų teisingai išrūšiauta ir prikelta naujam gyvenimui, todėl tęsime pradėtą kelionę tvaresnės pakuotės link. Mažinsime kombinuotos pakuotės kiekį, didinsime jau perdirbtos bei daugkartinės pakuotės naudojimą. Komunikuosime apie pakuotę su savo vartotojais, mokysime juos teisingai rūšiuoti, kad pakuotė nenukeliautų į sąvartyną.

Sveikatai ir planetai palankesni gaminiai

Ir toliau plėsimė savo gaminių asortimentą sveikatai palankesniais gaminiais: be pridėtinio cukraus arba su mažesniu cukraus kiekiu, be hidrintų riebalų, be konservantų. Kartu su dietologais ir mokslininkais skatinsime vartotojus domėtis subalansuotos mitybos tema.

CO2 pėdsako mažinimas

Optimizuosime savo gamybos procesus, kad didintume energijos vartojimo efektyvumą. Plėsimė savo saulės parką - tai leis sumažinti mūsų CO2 pėdsaką produkcijos vienetui. Ieškosime būdų optimizuoti ir žaliavų bei produkcijos logistiką, tokiu būdu mažinant emisijas visoje vertės kūrimo grandinėje.

MAISTO ATLIEKŲ PREVENCIJA

Mes nuolat susiduriame su iššūkiu, kaip efektyviai planuoti, paskirstyti gamybą ir racionaliai naudoti turimus išteklius, išsaugoti kuo daugiau maisto visose gamybos grandyse ir vartojimo cikle, todėl svarbus įmonės strateginis tikslas – maisto atliekų gamyboje mažinimas, lentynos standarto neatitinkančių gaminių pakartotinio panaudojimo didinimas ir vartotojų edukacija maisto atliekų prevencijos tema.

Lentynos standarto neatitinkantys gaminiai ir jų pakartotinis panaudojimas

Maisto atliekos gamyboje susidaro iš dviejų pagrindinių šaltinių. Pirmasis iš jų - lentynos standarto neatitinkantys (arba brokuoti) gaminiai. 2022 m. brokuotų gaminių kiekis įmonėje sudarė 59 tonas (0,8 % visų gaminių). Mūsų tikslas – ir toliau išlaikyti šį rodiklį žemesnį nei 1%.

Svarbiausia tam skirta tikslinė priemonė, kurią įgyvendiname - gamybos įrenginių priežiūra. Nuolat stebime gamybinių įrenginių būklę ir pagal poreikį pritaikome prevencines priemones. Investicijos į gamybai skirtų įrenginių patobulinimus leidžia didinti lentynos standartą atitinkančios produkcijos procentą ir sumažinti brokuotų gaminių kiekį.

Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos duomenimis, **kasmet prarandama arba išmetama apie trečdalis viso pasaulyje pagaminamo maisto**. Europos Sąjungoje tai sudaro beveik 88 mln. tonų maisto.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos statistika rodo, kad **Lietuvoje visoje maisto tiekimo grandinėje netenkama beveik 400 tūkst. tonų maisto per metus, t.y. apie 140 kg vienam gyventojui**.

Susidariusį brokuotų produkcijos kiekį realizuojame šiais pagrindiniais būdais:

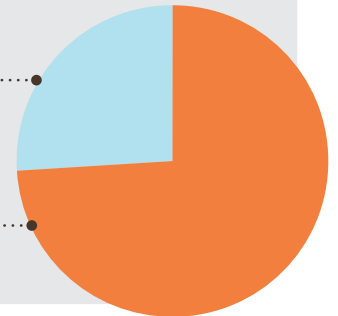
1. Trečdalis lentynos standarto neatitinkančių gaminių yra parduodami su nuolaida. Didžioji dalis šių gaminių yra parduodami Biržuose - šalia kepyklos esančioje firminėje parduotuvėje.
2. Kita dalis brokuotų gaminių yra panaudojami antrą kartą. Tai darome jau nuo 2016 m., kai mūsų technologai sukūrė duonos raugą, kuris „maitinamas“ iš lentynos standarto neatitinkančių duonų paruoštais miltais, o vėliau su šiuo raugu yra užmaišoma nauja duonos tešla. Dar vienas mūsų technologų kūrinys - nuo 2019 m. gaminama granola, kuriai naudojami karamelizuoti lentynos standarto neatitinkančių duonų gabalėliai. Nors šie du gaminiai yra svarbiausi, kurie leidžia didelę dalį brokuotos produkcijos panaudoti antrą kartą, nuolat ieškome būdų antrą kartą gyvenimui pritaikyti net ir nedidelį kiekį brokuotų produktų. Pavyzdžiui, 2020 m. atidarę ledų cechą pradėjome gaminti ledus su duonos trupiniais bei kartu su partneriais į rinką paleidome šokoladą su duonos granola bei su duonos trupiniais. Nuo 2022 m. neatitiktinių „macarons“ sausainių likučius panaudojame gamindami keksą „Mirgu margu“, taip pat brokuotą batoną panaudojame gaminti džiovintus.

Produkcija, pritaikyta antriam panaudojimui:

2022 m. antriam panaudojimui pritaikėme 12 t produkcijos, iš kurios:

Panaudota duonos granolai:
26 %

Panaudota duonos raugai:
74 %

3. Siekdami vengti maisto švaistymo, taip pat bendradarbiaujame su Biržų rajono labdaros organizacijomis: joms perduodame likusią dalį neatitiktinių gaminių ir produkciją, kuri mūsų sandėlyje yra besibaigiančio galiojimo. 2022 m. labdarai perduotos produkcijos vertė – 8602,89 Eur.

Maisto atliekos ir jų panaudojimas

Maisto atliekomis laikome tik tuos gaminių likučius, kurių negalime tinkamai panaudoti kitiems gaminiams. Tai yra įvairios sanitarinės atliekos: neiškepti tešlų likučiai, trupiniai ir kriaukšlės, panaudotas gruzdinimo aliejus ir kt. Tokias atliekas perduodame partneriams, kurie jas pritaiko įvairiems tikslams:

- Duonų raikymo metu susidariusias kriaukšles ir trupinius už simbolinį mokestį perduodame vietiniams ūkininkams, kurie šiuos panaudoja gyvulių pašarams.
- Gruzdinimo metu panaudotas aliejus bei kitos sanitarinės atliekos yra perduodamos partneriams, kurie iš šių žaliavų gamina biodujas, kompostą.

Vartotojų edukacija maisto atliekų prevencijos tema

Pagaminome informacinius plakatus firminėse parduotuvėse bei adaptavome šią informaciją socialinei medijai.

Juose pateikiame patarimus, kaip laikyti ir saugoti produktus, kad jie ilgiau išliktų švieži namuose.

Parengėme video receptus, kurie talpinami mūsų YouTube kanale bei socialiniuose tinkluose.

Juose pasakojama, kaip duoną galima pritaikyti kitų gaminių gamybai.

Atraski receptus čia

Ant dalies gaminių, kurių galiojimo laikas trumpas, pakuočių pateikiame rekomendacijas, kaip kuo ilgiau išlaikyti gaminius šviežius, kaip juos tinkamai laikyti ir saugoti bei kaip galima panaudoti produktų likučius ir plačiau pritaikyti sudžiuvusius, besibaigiančio galiojimo gaminius.

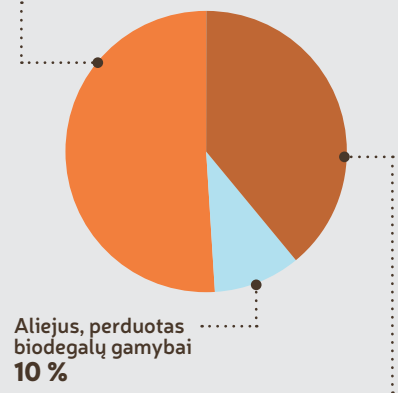
Kadangi, daugumos „KETO lengvai“ linijos produktų galiojimo laikas trumpesnis nei įprastinių, **sukūrėme specialų tinklalapį** **„www.ketolengvai.lt“**

kuriame pateikiame receptai, kaip panaudoti keto produktus ir gaminius bei sumažinti maisto atliekų kiekį.

Maisto atliekos:

2022 m. iš viso susidarė 120 t maisto atliekų. Visos jos buvo perduotos partneriams antriniam panaudojimui. Iš jų:

Trupiniai, duonų atraižos perduoti ūkininkams **51%**

Aliejus, perduotas biodegalų gamybai **10%**

Kitos gamybinės atliekos, perduotos biodujų ir komposto gamybai **39%**

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJA

Europos Audito Rūmų 2019 m. duomenimis, pakuotės ES sudaro 40 % plastikų produkcijos. Šios pakuotės sudaro 61 % viso metinio plastiko atliekų kiekio ES.

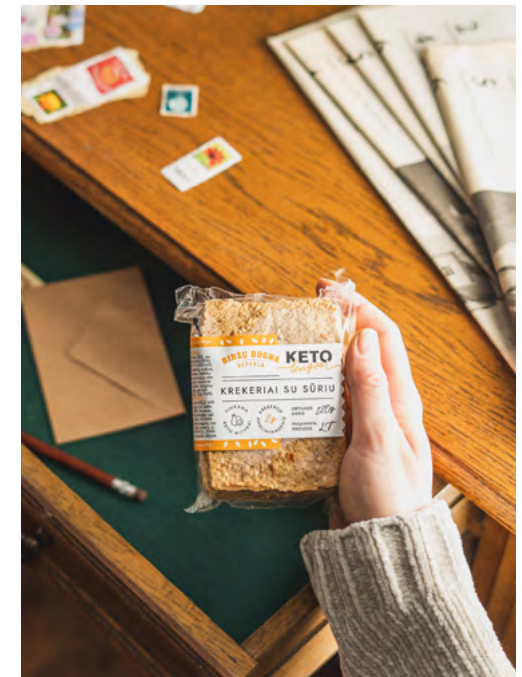
Europos Komisija siekia, kad iki 2030 m. visos pakuotės būtų tinkamos perdirbti, o iki 2040 m. kiekvienoje valstybėje narėje vienam gyventojui tenkantį pakuočių atliekų kiekį sumažinti 15 %.

Produkcijos pakuotė

Pakuotė yra svarbi gaminio dalis - ji padeda užtikrinti maisto saugos reikalavimus bei išlaikyti kepinio vertingąsias savybes ilgiau. 2022 metais savo gaminiams sunaudojome 372 tonas pakuotės, tai reiškia, kad 100 g mūsų gaminio teko 6 g pakuotės. Visiškai atsisakyti pakuotės negalime, tačiau numatėme pagrindines kryptis, kaip mažinti pakuočių atliekų kiekį ir poveikį aplinkai:

1. Siekdami palengvinti rūšiavimą, kombinuotas pakuotes keičiame į vienalytes. Pavyzdžiui, ant gaminių plastikinių maišelių klijuotus popierinius lipdukus pakeitėme plastikiniais. Šis sprendimas leidžia vartotojams patogiau ir paprasčiau rūšiuoti pakuotes, nes nebereikia atskirti iš skirtingų medžiagų pagamintų pakuotės dalių.
2. Kombinuotą pakuotę naudojame tik tais atvejais, kai nėra alternatyvaus varianto kaip išsaugoti gaminio vertingąsias savybes. 2022 m. kombinuotos ir nevienalytės pakuotės sudarė tik 0,6 % visų gaminių pakuočių.
3. Iki šiol neapskaitėme pakuotės, pagamintos iš perdirbtų medžiagų, nes ji sudarė tik nedidelę dalį visos pakuotės. Nuo 2024 m. pradėsime ją skaičiuoti ir imsime veiksmų, skirtų padidinti iš perdirbtų medžiagų pagamintos pakuotės procentą nuo visos naudojamos pakuotės.

Žaliavų pakuotės

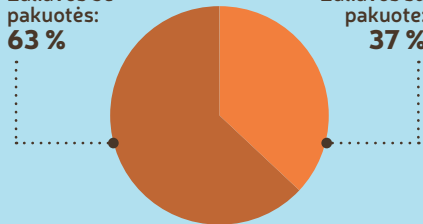
Ne mažiau svarbi mums tema - žaliavų pakuotės. Rinkdamiesi žaliavą, atkreipiame dėmesį į jos pakuotę, taip pat siekiame ne tik patys imtis pokyčių pakuočių srityje, bet ir Edukoti bei skatinti savo tiekėjus imtis tokių pačių pokyčių.

Daugiau nei pusę mūsų žaliavų sudarantys miltai neturi pakuotės. Jie iš malūnų transportuojami miltovežiais ir supilami į specialius bunkerius. Tai visiškai apriboja miltų sąlytį su aplinka, sumažina reikalingą pakuotės kiekį ir palengvina kepėjų darbą, nes miltai iš bunkerio dozuoja automatiškai, darbuotojams nereikia kelti sunkių miltų maišų.

Perkamos žaliavos (pagal žaliavų masę)

Žaliavos be pakuotės:
63 %

Žaliavos su pakuote:
37 %

Dalį žaliavų gauname daugkartinėje pakuotėje. Pavyzdžiui, kibirai, kuriuose atvyksta džemai, yra gražinami tiekėjui ir naudojami pakartotinai. Skatiname savo tiekėjus naudoti daugkartinę pakuotę, nes tai naudinga ne tik aplinkai, bet ir abiems pusėms: mes sumažiname savo pakuočių atliekų kiekį, o gamintojas mažina pakavimo sąnaudas. Nesant galimybių rinktis daugkartinę pakuotę, skatiname tiekėjus proporcingai didinti pakuočių talpas: tiekti tą patį kiekį produkcijos vienoje didelėje, o ne keliose mažose talpose, taip sumažinant reikalingos pakuotės kiekį, bei rinktis pakuotes, pagamintas iš perdirbamų medžiagų.

Vartotojų edukacija

Pakuotę laikome savo poveikiu ir tada, kai ji patenka pas vartotoją. Nerūšiavimas ir neteisingas atliekų rūšiavimas nepadaeda saugoti aplinkos ir neskatina antrinio panaudojimo. Esame tikri, kad yra labai svarbu kalbėti su savo vartotojais apie pakuotes, jų atliekas bei rūšiavimą.

Šiuo metu dar ne ant visų mūsų pakuočių yra nurodyta bazinė rūšiavimo informacija (pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytas trikampio formos ženklas su skaičiumi, kuris indikuoja iš ko pagaminta pakuotė), bet planuojame, kad 2023 metais visos pakuotės jau turės šį ženklą. Nepaisant to, manome, kad dažnai šis ženklas nėra pakankamas vartotojui suprasti, kaip teisingai rūšiuoti pakuotę. Dėl šios priežasties, esant galimybei, ir papildomai žodžiais nurodome, kaip turėtų būti rūšiuojama konkreti pakuotė bei skatiname tai daryti.

Tam tikras gaminių pakuotes vartotojai taip pat gali pritaikyti ir neretai pritaiko antriniam panaudojimui savo namuose. Periodiškai jiems pateikiame tam skirtų naujų idėjų savo socialiniuose tinkluose bei firminėse parduotuvėse.

ŽALIAVŲ TVARUMAS

Europos Komisijos strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ siekiama dabartinę ES maisto sistemą pakeisti modeliu, kuris leistų užtikrinti tvarią maisto gamybą, tvaresnį vartojimą, sveikesnę mitybą, padidinti gyvūnų gerovę, sumažinti maisto nuostolius ir švaistymą.

Tvari gamyba prasideda nuo tvaresnių žaliavų. Siekiant pasirinkti tvaresnes žaliavas, svarbu įvertinti žaliavų kokybę, kilmę, logistinę grandinę ir kitus aspektus.

Norėdami palaikyti vietos verslininkus, prioritetą teikiame lietuvių gamintojams bei ūkininkams. 2022 m. „Biržų duonos“ gamyboje naudotas lietuviškų gamintojų žaliavų kiekis sudarė 56 % visų žaliavų. Lokalių žaliavų vartojimas ne tik padeda optimizuoti žaliavų tiekimo bei transportavimo procesą, bet ir leidžia sumažinti produkto anglies pėdsaką (pvz. logistikos grandyje susidarantį CO2 emisijų kiekį). Be to, taip prisidedame prie vietos bei šalies ekonomikos skatinimo.

Pokyčių siekiame ir bendradarbiaudami su žaliavų tiekėjais. Kartu mums jau pavyko įgyvendinti šiuos žingsnius:

- Nuo 2020 m., paskatinti nevyriausybinių organizacijų „Tušti narvai“, visiškai atsisakėme narvuose laikomų vištų kiaušinių. 2019 metais, kai su mumis susisiekė šios organizacijos atstovai, turėjome abejonį, kaip mums pavyktų įgyvendinti šį įsipareigojimą, kadangi sunaudojame didelį kiekį kiaušinių. Dirbdami su tiekėjais, radome sprendimus ir per metus pasiekėme užsibrėžtą tikslą.
- Nuo 2022 m. galime patvirtinti, kad visas mūsų žaliavų sudėtyje esantis palmių aliejus yra sertifikuotas **RSPO** (Roundtable on sustainable palm oil) ženklu. Šis sertifikatas užtikrina, kad išgaunant palmių aliejų yra saugomi atogrąžų miškai ir juose gyvenančios nykstančios gyvūnų rūšys bei yra užtikrinamos plantacijose dirbančių darbuotojų teisės. RSPO sertifikata turintys ūkiai yra reguliariai audituojami. Įgyvendindami šį tikslą, visas žaliavas, savo sudėtyje turinčias palmių aliejaus perkame tik iš tiekėjų, turinčių RSPO sertifikata.

Siekdami dar geriau vertinti savo naudojamų žaliavų tvarumą 2023 m. atnaujinsime pirkimų procedūrą - įtrauksime į ją tvarių žaliavų ir vietinių žaliavų sąvokas bei jų apibrėžimus. Organizuojant pirkimus, tai taps svarbiu kriterijumi renkantis žaliavų tiekėjus - prioritetą teiksime atitinkantiems procedūroje numatytiems tvarių žaliavų reikalavimams.

TAUSOJANTIS ENERGIJOS RESURSŲ VARTOJIMAS IR ŠESD EMISIJŲ MAŽINIMAS

Europos Komisija siekia iki 2030 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas sumažinti bent 55 %, skatinti efektyvesnį energetinių išteklių vartojimą ir perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

Lietuvos energetikos agentūros duomenimis, išlaidos energijai ir energijos ištekliams sudaro reikšmingą mūsų šalies pramonės sąnaudų dalį: 2018 m. duomenimis energijos sąnaudos vertinant gaminio savikainą yra 20 proc. didesnės negu ES vidurkis.

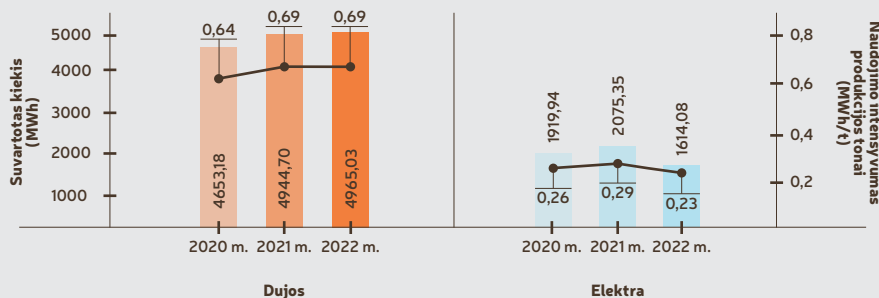
„Biržų duonos“ tvarumo strategijoje numatyta didinti energijos vartojimo efektyvumą bei mažinti dujų ir elektros – pagrindinių ŠESD emisijas sukeliančių resursų – suvartojimą.

Pagrindinės mūsų kryptys:

- Siekiame mažinti sunaudojamos energijos kiekį vienam produkto vienetui (produkcijos tonai);
- Siekiame didinti iš nuosavų atsinaujinančių elektros išteklių gaunamos energijos procentą;
- Siekiame skatinti efektyvesnę žaliavų ir produkcijos logistiką - tokiu būdu mažinant ir ŠESD emisijas.

Dujų ir elektros suvartojimas

Šilumos antrinio panaudojimo sistema

2015 m. įmonėje įdiegėme šiluminės energijos taupymo sistemą „Eco nova“, kuri surenka atliekinę energiją, susidarantią naudojant kepimo krosnis (karšto oro, garų bei dūmų forma) bei ją nukreipia ruošti karštą vandenį, kuris panaudojamas šildyti kepyklos patalpasi bei gamyboje. 2022 m. panaudojome 320 MWh atliekinės šilumos ir tai sudarė 6 % nuo viso patalpų šildymui ir gamybai sunaudoto energijos kiekio.

Energijos vartojimo auditas

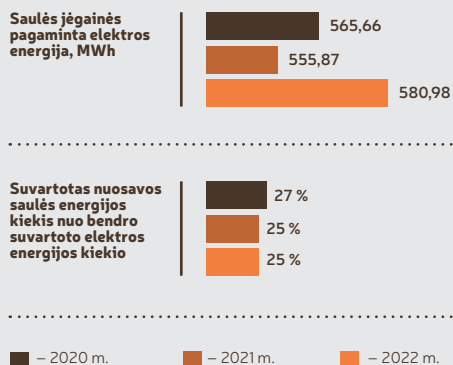
2022 m. įmonėje buvo atliktas energijos (elektros, vandens, šilumos energijos, gamtinių dujų, transporto kuro) vartojimo auditas. Jo tikslas – nustatyti pagrindinius elektros energiją vartojančių įrenginių bei procesus, išanalizuoti energijos vartojimo apimtis, identifikuoti energijos vartojimo mažinimo galimybes ir numatyti technines bei organizacines priemones energijos vartojimo efektyvumui didinti. Auditas apėmė visas įmonėje vartojamas energijos rūšis ir visus energiją naudojančius įrenginius bei technologinius procesus.

Pagrindinės priemonės, siekiant efektyvaus resursų vartojimo:

Nuosava saulės elektrinė

2020 m. pasinaudojus Europos Sąjungos parama buvo pastatyta ir pradėjo veikti 450 kW galios saulės jėgainė. Ši elektrinė generuoja daugiau kaip 500 MWh elektros energijos per metus: pagamina apie 25 % metinio „Biržų duonos“ kepyklos elektros energijos poreikio. Kai dėl oro sąlygų yra sugeneruojamas didesnis energijos kiekis nei mūsų poreikiai – energijos perteklių parduodame į elektros tinklus.

2023 metų antroje pusėje pradėjome ir 2025 m. pabaigsime nuosavo saulės parko plėtrą – įrengsime papildomą 550 kW galios saulės elektrinę. Projekto vertė 483 837 €, iš jų 212 000 € finansuoja Europos regioninės plėtros fondas.

2022 m. jau buvo įgyvendinta dalis audito metu pateiktų rekomendacijų:

- Seno tipo šviestuvus pakeitėme į LED tipo apšvietimo sistemas. Įrengti LED šviestuvai vidaus patalpose bei išorės teritorijoje leidžia taupyti energijos resursus, jie yra ekonomiškai, funkcionalūs, mažiau gendantys, todėl taupo ir darbuotojų laiką. Dalyje kepyklos bei firminių parduotuvių patalpų (sandėliukuose, pagalbinėse patalpose) įrengti LED šviestuvai su judesio davikliais.
- Įdiegėme termotunelių – įrenginių, skirtų produkcijos pakavimui termo būdu – inovacijas, leidžiančias sumažinti jų greitį bei kaitinimo temperatūrą, kai jais nėra aktyviai naudojami. Įmonėje šiuo metu yra trys termotuneliai, inovacijos įdiegtos dviejuose iš jų. Šis patobulinimas padės vieno termotunelio metines elektros sąnaudas sumažinti apie 16 %.
- Pradėjome diegti atskirų įrenginių energijos vartojimo apskaitą, kuri mums leis detaliau analizuoti energijos suvartojimą, matyti, kurie įrenginiai yra energetiškai neefektyvūs ir priimti sprendimus dėl jų atnaujinimo, inovacijų diegimo.

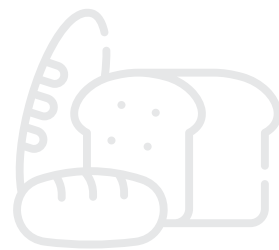
Efektyvi žaliavų ir produkcijos logistika

Įgyvendindami strateginius įmonės tvarumo tikslus bei norėdami sumažinti ir netiesiogines ŠESD emisijas, siekiame optimizuoti žaliavų ir produkcijos logistikos procesus. Optimalius maršrutus sudarome atsižvelgdami į produkcijos kiekį ir pasiskirstymą, atstumą iki distribucijos taško, transportavimo laiką. Tinkamiausi maršrutai parengiami bendradarbiaujant su vežėjais.

Dalyje logistikos reisų papildomai derinama žaliavų ir produkcijos logistika – vieno maršruto metu tiek pristatomi gaminiai į firmines parduotuves, tiek ir transportuojamos žaliavos iš tiekėjų į kepyklą.

MAISTO SAUGA

Mūsų gaminiai turi tiesioginį poveikį vartotojams, todėl maisto saugos ir kokybės užtikrinimas - mūsų didžiausias prioritetas.

Siekdami užtikrinti gaminių kokybę ir saugumą, esame įdiegę tarptautinį maisto saugos sistemos standartą FSSC 22000. Šis standartas patvirtina, kad įmonėje ir visoje gamybos bei tiekimo grandinėje įdiegti griežti maisto saugos procesai, vykdoma nuolatinė jų kontrolė, pašalinami ir sumažinami bet kokie kylantys maisto saugos rizikos veiksniai. Sistema yra sertifikuojama kas trejus metus - išoriniai ekspertai tikrina, kaip laikomasi sertifikate numatytų reikalavimų. Dabartinis sertifikatas galioja iki 2024 m.

Siekdami užtikrinti savo produkcijos saugą ėmėmės ir kitų žingsnių:

- Vykdomė žaliavų, medžiagų, produktų bei procesų identifikavimą bei stebėseną ir vystome atsekamumo sistemą. Įvykus incidentui, susijusiam su produktų poveikiu sveikatai ir saugai, gaminiai galėtų būti greitai identifikuojami ir atšaukiami iš rinkos.
- Tikriname savo gaminius metalo detektoriumi, kad būtų išvengta pašalinių objektų patekimo į produkciją.

Pagrindiniai su maisto sauga susiję rodikliai, kurie yra fiksuojami ir analizuojami vidiniuose įmonės procesuose:

- pagrįsti vartotojų skundai dėl poveikio sveikatai;
- incidentai, susiję su produktų ir paslaugų poveikiu sveikatai ir saugai (baudos);
- incidentai, susiję su produktų ir paslaugų poveikiu sveikatai ir saugai (įspėjimai);
- dėl maisto saugos priežasčių atšauktų produktų kiekis;
- bendras atšauktų produktų kiekis;
- dėl logistikos problemų (pvz. šaldymo sutrikimų) atšauktų produktų kiekis;
- dėl nekokybiškų žaliavų atšauktų produktų kiekis;

2022 metais visų rodiklių reikšmė buvo nulis (0).

Papildomų saugumo priemonių ėmėmės ceche, kuris gamina produkciją be gliutimo. Šis 2019 m. įrengtas cechas yra visiškai atskirtas nuo kitų patalpų, taip išvengiant kryžminės taršos. Jame gaminamos produkcijos atitiktumas leistinoms gliutimo kiekio normoms nuolat tikrinamas Kauno technologijos universiteto Maisto tyrimų institute. Taip pat, kaip ir kitus gaminius, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gaminius be gliutimo tikrina ir atsitiktine tvarka. Alergenų kontrolė vykdoma ir renkantis žaliavų produktams be gliutimo tiekėjus – jiems keliami ne tik tvarumo, tačiau ir atitinkami kokybės kriterijai, atliekami gliutimo kiekio žaliavose nustatymo tyrimai.

SVEIKATAI PALANKESNI BEI NIŠINIAI PRODUKTAI IR JŲ PRIEINAMUMAS

**Jungtinių Tautų Darna
vystymosi 2-ame tikslu numatyta
panaikinti badą, užtikrinti
apsirūpinimą maistu ir geresnę
mitybą, skatinti darnų žemės ūkį.**

Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, pasaulyje didėja glitimo netoleravimas bei auga žmonių, turinčių alergiją glitimo turintiems produktams.

Skaičiuojama, kad Europoje glitimo netoleruoja vidutiniškai 1-2 % gyventojų. Dėl šios priežasties tampa svarbu glitimo netoleruojantiems vartotojams pasiūlyti jų poreikius atitinkančius gaminius.

Palankesni sveikatai gaminiai

2022 metais savo asortimente turėjome 14 gaminių be pridėtinio cukraus, kurie priklausė skirtingoms kepinų kategorijoms: duonos gaminiai, užkandžiai, desertai. Iš jų 8 gaminiai priklausė linijai „KETO lengvai“, kurios visa produkcija yra be pridėtinio cukraus.

Esame visiškai atsisakę azo dažų. Šie dažai konditerijos gaminiams ir kitiems kepiniams gali suteikti itin ryškiai spalvą, tačiau jie gali neigiamai veikti žmogaus sveikatą, sukelti hiperaktyvumą ir dėmesio sutrikimus vaikams.

Dalis mūsų gaminių taip pat atitinka LR Sveikatos apsaugos ministerijos reikalavimus vaikų mitybai. Šie produktai turi būti be konservantų, be GMO, juose ribojamas druskos ir cukraus kiekis. Tokių gaminių savo asortimente turime 7. Šie produktai yra tiekiami į daugiau nei 50 Lietuvos mokytojų įstaigų, be to, mūsų firminėse parduotuvėse bei internetinėje parduotuvėje juos gali įsigyti kiekvienas klientas.

Ir toliau planuojame plėsti savo asortimentą be pridėtinio cukraus, taip pat peržiūrėti savo esamus gaminius ir mažinti cukraus kiekį juose. Taip pat, plėsti „Rakto skylutės“ ženklą pažymėtų gaminių kiekį (šiuo metu turime 2 tokius gaminius).

Svarbiu savo tikslu laikome ne tik asortimento pokyčius, bet ir vartotojų edukaciją mitybos tema. Matome, kad viešojoje erdvėje dažnai mityba yra stigmatizuojama, vis dar vyrauja dietų kultūra, ydingas požiūris - kad desertas yra nuodėmė. Mūsų siekis - bendradarbiaujant su maisto mokslininkais, dietologais skleisti subalansuotos mitybos ir saiko žinutę.

Nišinių gaminių linijos

Vartotojai vis dažniau renkasi ne tik sveikatai palankesnius, bet ir vartotojų edukaciją mitybos tema. Atsižvelgdami šį poreikį į rinką įvedėme dvi nišinių gaminių linijas: „Be glitimo“ ir „KETO lengvai“. „Be glitimo“ – tai gaminių linija skirta netoleruojantiems glitimo, joje yra 9 gaminiai. „KETO lengvai“ – tai gaminiai, kurie tinkami ketogeninei mitybai, šios linijos asortimentą sudaro 8 produktai. 2022 m. bendras nišinių produktų kiekis buvo 17 produktų, tai sudarė 6,9 % viso įmonės gaminių asortimento. Abi linijas sudaro produktai, priklausantys skirtingoms kepinų kategorijoms: duonos gaminiai, užkandžiai, desertai.

Visi linijos „Be glitimo“ gaminiai ir didžioji dalis „KETO lengvai“ produkcijos yra gaminami 2019 metais įrengtame atskirame ceche, kuriame minimizuota bet kokia kryžminės taršos rizika - tai leidžia šiuos gaminius vartoti net ir labai glitimui jautriems asmenims.

Nišinius gaminius galima įsigyti „Biržų duonos“ firminėse parduotuvėse, dalyje didžiųjų prekybos centrų. Šios produkcijos prieinamumą labai padidino 2020 m. atidaryta mūsų elektroninė parduotuvė „**NAMO**“ :-

DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Darbuotojai - mūsų didžiausias turtas, todėl jų sauga darbo vietoje yra neabejotinas prioritetas. Mums svarbu ne tik suteikti darbuotojams saugią darbo vietą, reikalingas apsaugos priemones, bet ir ugdyti saugos kultūrą, kad kiekvienas darbe jaustumėmės atsakingas už save ir kolegas.

Nelaimingų atsitikimų skaičius:

- 2021 m.: 11 (10 – darbo vietoje, 1 – pakeliui į darbą ar iš darbo).
- 2022 m.: 4 (2 – darbo vietoje, 2 – pakeliui į darbą ar iš darbo).

Visi nelaimingi atsitikimai buvo lengvi.

Mūsų pagrindinis tikslas šioje srityje – 0 nelaimingų atsitikimų per metus.

Viena iš priemonių, skirtų sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių ir sumažinti darbo poveikį žmogaus sveikatai - reguliariai atliekamas profesinės rizikos vertinimas. Jo metu siekiame identifikuoti galimus rizikos veiksnius darbe ir imamės būtinų prevencinių priemonių šioms rizikoms užkirsti. Pagrindiniai veiksmai, kurių imamės, siekdami kontroliuoti šias rizikas:

- Kepimo krosnys į aplinką išskiria didelį šilumos srautą, todėl nuolat (ypač šiltuoju metų laiku) naudojame vėdinimo sistemas. Esant poreikiui, jas plečiame, kad temperatūra darbo vietoje būtų komfortiška.
- Įdiegėme automatinę miltų ir cukraus dozavimo sistemą. Šios dvi žaliavos - pagrindinės mūsų gamyboje. Iki sistemos įdiegimo, darbuotojai patys turėdavo nešioti sunkius žaliavų maišus, tai kėlė didelę traumų bei ilgalaikių sveikatos problemų riziką. Įdiegus šią sistemą, miltai į kepyklą atvežami miltovežiu ir supumpuojami į specialius bunkerius, o paskui automatiškai dozuojami į duonos kubilus - tai padeda išvengti visų miltų ir cukraus krovimo darbų.

Siekdami užtikrinti saugią aplinką, investuojame į privalomus, Valstybinės darbo inspekcijos numatytus, ir papildomus saugumo mokymus. Papildomuose mokymuose skiriamas dėmesys aukštesnės rizikos darbo vietų darbuotojams.

Rūpindamiesi darbuotojų sveikata, kartą per metus suteikiame galimybę nemokamai pasitikrinti regą bei darbo vietoje nemokamai pasiskiepyti nuo peršalimo ligų. Siekdami daugiau prisidėti prie darbuotojų geros sveikatos palaikymo, planuojame plėsti nemokamai darbuotojams teikiamų sveikatos paslaugų sąrašą.

DARBUOTOJŲ GEROVĖ

Tikime, kad geriausias sprendimas darbuotojams ir darbdaviams, padedantis siekti geresnių veiklos rezultatų ir aukštesnės darbo kokybės – investuoti į darbuotojų gerovę, jų gebėjimų ugdymą ir mokymosi procesą.

Vienas iš būdų, kuris padeda mums geriau suprasti savo darbuotojus ir jų poreikius - kasmetinė darbuotojų apklausa dėl pasitenkinimo darbu ir nefinansinių naudų bei kitų motyvacinių priemonių. Remdamiesi apklausos duomenimis inicijuojame reikiamus pokyčius.

2022 metais darbuotojų pasitenkinimo rodiklis siekė 56 %, mūsų tikslas - iki 2025 m. pasiekti 70 % pasitenkinimo rodiklį.

Vienas iš veiksnių, lemiantis pasitenkinimą darbu - tai atlyginimas. 2022 m. atlyginimo vidurkis (brutto) mūsų įmonėje buvo 1329,58 €. Jis buvo tik pora procentų mažesnis už Panevėžio regiono vidutinį atlyginimą, kuris buvo 1359 €.

EUROSTAT duomenimis, ES moterys vidutiniškai uždirba 12,7 proc. mažiau per vieną darbo valandą nei vyrai. 2021 m. Lietuvoje šis skirtumas buvo 12 %. „Biržų duonoje“ 2022 vidutinio mėnesinio vyrų ir moterų atlyginimo skirtumas buvo 11 %. Mes ne tik sieksime, jog atlyginimas įmonėje nuolat didėtų ir viršytų Panevėžio regiono vidurkį, bet ir vyrų bei moterų darbo užmokesčio lygybės.

2022 m. rugsėjo mėn. įdiegėme nuolaidų sistemą įmonės darbuotojams. Kiekvienas jų gali naudotis 20 % nuolaida „Biržų duonos“ gaminiams. Nuolaida taikoma mūsų firminėse parduotuvėse. Taip pat taikome ir specialias sezonines nuolaidas - pvz. vasaros penktadieniais įsigyti ledų už 1 ct.

Kitos įmonėje taikomos nefinansinės naudos ir motyvacinės priemonės:

- Individualios skatinamosios priemonės firminių parduotuvių darbuotojams;
- Komandiniai renginiai (baidarių žygiai, kasmetinės įmonės šventės) visiems įmonės darbuotojams;
- Nedidelės šventės įmonėje (dienos, kai darbuotojai vaišinami vaisiais, ledais ir kt.), į kurias įtraukiami visi darbuotojai;
- Dovanos gimtadienio, Kalėdų, vaiko gimimo proga visiems darbuotojams bei kalėdinės dovanos darbuotojų vaikams.

Kitos priemonės, kuriomis stengiamės sudaryti kuo geresnes darbo sąlygas:

- Darbuotojams sudaromos visos sąlygos grįžti po vaiko priežiūros atostogų į tas pačias ar lygiavertes pareigas. Prieš darbuotojui grįžtant į įmonę, komunikuojame su juo, siekiant išsiaiškinti pasikeitusius poreikius. Esant galimybei pasiūlome darbo vietą su darbuotojui tinkamiausiu grafiku, taip padedant derinti darbą ir vaikų auginimą bei priežiūrą. 2022 m. po vaiko priežiūros atostogų grįžo visi (100 %) šiais metais turėję grįžti dirbti darbuotojai.
- 2022 metų pabaigoje įmonėje pradėjo veikti anoniminė pranešimų sistema, skirta pranešti apie mobingą, diskriminaciją, emocinės gerovės ir kitus pažeidimus. Sistema skirta gerinti darbuotojo emocinę gerovę ir darbo sąlygas. Atskaitiniu laikotarpiu fiksuota 0 incidentų šiose srityse. Kad darbuotojai geriau suprastų šios sistemos veikimą bei mobingo, diskriminacijos sąvokas, ateinančiais metais skirsime daugiau dėmesio mokymams šiomis temomis.

ESAMŲ IR ATEITIES DARBUOTOJŲ UGDYMAS

2022 m. mūsų įmonėje dirbo 373 nuolatiniai darbuotojai, didžioji jų dalis dirbo Biržuose esančioje kepykloje ir jos administracijoje. Tais pačiais metais darbuotojų kaitos rodiklis siekė 25,77 %. Siekdami jį mažinti ir didinti darbuotojų pasitenkinimą savo darbo vieta, imamės šių priemonių:

- Gamybos darbuotojams sukurta mentorystės programa, suteikianti galimybę naujam ar persikvalikuojančiam darbuotojui turėti tos srities mentorių ir dalyvauti mokymuose, leidžiančiuose pasikelti profesinę kategoriją įmonėje. Tai padeda greičiau įsilieti į kolektyvą, suprasti darbo principus, taip pat mažina trumpą darbo laiką įmonėje dirbusių darbuotojų skaičių.
- Suteikiame plačias karjeros ir perkvalifikavimo galimybes - sudarome sąlygas vertikaliai ir horizontaliai pereiti nuo vieno įmonės struktūrinio ir/ar pareigybinio lygmens iki kito. Gamybos darbuotojai turi 4 kvalifikacines kategorijas, kuriose gali kilti, taip pat jie gali tapti cechų meistras, būti perkelti į kepyklos administraciją. Administracijos darbuotojai gali kilti pareigose, pereiti dirbti į kitą padalinį.
- Suteikiame galimybę dalyvauti mokymuose (taip pat ir konferencijose, renginiuose), kurie padėtų tobulėti profesinėje srityje. Dalis mokymų organizuojami kepykloje, taip sudarant galimybę juose dalyvauti daugiau darbuotojų, dalis - išvykstamieji arba nuotoliniai. Nuo 2023 m. pradėsime sekti mokymų rodiklius, tokius kaip vienam darbuotojui tenkančias mokymų valandas.

Ateities darbuotojų ugdymas - dar viena mūsų prioritetinga sritis. Siekdami skleisti informaciją apie darbo galimybes mūsų įmonėje bei skatindami pasirinkti ją, vykdome šias iniciatyvas:

- **Bendra programa su švietimo institucija.** Kartu su Biržų technologijų ir verslo mokymo centru paruošėme konditerių mokymo programą. Bendradarbiavimą ir toliau tęsiame - mūsų inovacijų technologai dalyvauja šios programos baigiamųjų darbų vertinimuose, studentams taip pat sudarome sąlygas mokytis mūsų kepykloje pameistrystės būdu.
- **Ekskursijos vyresnių klasių mokiniams.** Bendradarbiaudami su Panevėžio karjeros centru, Biržų vidurinėmis mokyklomis ir gimnazija organizuojame ekskursijas kepykloje, kurių metu supažindiname su kepyklos darbu bei skirtingomis specialybėmis ir profesijomis, kurių atstovai dirba pas mus.
- **Praktikos bendrovėje.** Įmonė priima praktikai įvairių specialybių studentus, profesinių mokyklų mokinius ir absolventus. Siekiame plėsti praktikos ir pameistrystės iniciatyvas, priimti daugiau studentų.

Bendradarbiaudami su socialine įdarbinimo agentūra „SOPA“ 2022 metais pirmą kartą sudalyvavome tarptautinėje iniciatyvoje „DUOday“, kurios metu įmonės atveria duris ir kviečia žmones su negalia išbandyti įvairias darbo pozicijas. Ši iniciatyvą padeda mažinti įmonių baimę darbinėti darbuotojus su negalia bei drąsinti tokius žmones ateiti į darbo rinką. 2022 m. vienai dienai į komandą priėmėme du žmones su negalia. Iniciatyva padėjo geriau suprasti neįgalių asmenų darbo poreikius, įkvėpė ieškoti daugiau jų įdarbinimo galimybių.

2022 m. Rusijai pradėjus didelio masto karinę invaziją į Ukrainą, kepykloje Biržuose į darbą priėmėme 9 karo pabėgėlius, kuriems užtikrintos visavertės, visus teises aktus ir kokybiško darbo sąvoką atitinkančios sąlygos. Siekiant palengvinti pabėgėlių integracijos procesą, jie buvo įdarbinami į cechus, pamainas, kuriuose esami darbuotojai kalbėjo užsienio kalbomis, skirtas mentorius. Auginantiems vaikus taip pat sudarėme sąlygas dirbti jiems patogiausiu darbo grafiku.

INDĖLIS Į BENDRUOMENĘ

2022 metais gavome Biržų rajono savivaldybės apdovanojimą, kaip viena iš daugiausiai mokesčių sumokėjusių jmonių Biržų rajone.

Šiais metais viso sumokėjome 2 055 000 € mokesčių.

Jau 70 metų vystydami savo pagrindinę veiklą nedideliame miestelyje, jaučiame atsakomybę prisidėti prie jo augimo ir gerovės, palaikyti glaudų ryšį su vietos bendruomene. Tai įgyvendinti padeda šios iniciatyvos:

1. Palaikome ryšius su vietos bendruomene. Kartą per metus organizuojame susitikimą su įvairiais bendruomenės atstovais kepykloje, kurio metu pristatome mūsų kepyklos metinę veiklą, ateities planus bei išklausome bendruomenės atstovų lūkesčius mums, atsakome į kilusius klausimus. Be to, nuolat dalyvaujame Biržų rajono mero organizuojamuose verslo pusryčiuose, susitikimuose su rajono verslo atstovais ir kitų organizacijų rengiamuose susitikimuose.
2. Remiame mūsų bendrovės paramos kryptis atitinkančius renginius ir Biržų regiono socialiai atsakingas jaunimo, kultūros, sporto iniciatyvas. Esame nuolatiniai SIP sporto ir gatvės kultūros festivalio, muzikos festivalio „Baroko pavasaris Biržuose“ rėmėjai. Be to, nuolat prisidedame prie įvairių vienkartinį renginių ir iniciatyvų.
3. Siekdami skatinti sveikatingumą bei kultūrą, patys organizuojame renginius Biržų mieste. 2022 m. organizavome šiuos renginius:
 - Bėgimas „Biržų kilometrai“. Jau septintą sykį Biržų miesto dienos metu įgyvendinome sveikatingumą propaguojantį bėgimo renginį. Kasmet jį į Biržus pritraukia apie 500 bėgikų. Šis renginys ne tik sukuria šventinę atmosferą miestiečiams, bet ir suburia bėgikus iš Lietuvos bei kaimyninių šalių, skatina miesto turizmą ir gerina įvaizdį.
 - Bendradarbiaudami su laikraščiu „Biržiečių žodis“, inicijavome pasaulio lygio atlikėjo Chris Norman koncertą Biržuose į kurį susirinko 5000 dalyvių: biržiečių ir miesto svečių. Mūsų vizija: kurti naują tradiciją, palaikančią kultūrinį turizmą bei didelio masto renginių regione atgimimą.
4. Teikiame paramą lentynos standarto neatitinkančiais gaminiais rajono labdaros organizacijoms. Bendradarbiaujame su šiomis organizacijomis: labdaros ir paramos centras „Vilties šviesa“, paramos centras „Spindulys“, viešoji įstaiga „Vaikų užuovėja“, Biržų rajono neįgaliųjų bendrija, viešoji įstaiga „Pagalbos centras“, Vabalninko vaikų dienos centras. 2022 m. suteiktos paramos vertė siekia apie 9000 Eur.
5. Kviečiame darbuotojus savanoriuoti darbo metu. 2022 metais prisidėjome prie „River Clean up“ upių švarinimo akcijos, savanoriavome „Maisto banke“ skirstant paramą maisto produktais, padėjome Ukrainos pabėgėlių informacijos centre Panevėžyje. Tokia savanorystė prisideda prie miesto ir rajono socialinės situacijos gerinimo, tvarkingesnės aplinkos kūrimo. Siekiame ateinančiais metais plėsti savanorystės iniciatyvas, į jas įtraukti daugiau darbuotojų.

Be rajono veiklų rėmimo taip pat nuolat prisidedame prie įvairių visoje Lietuvoje vykstančių socialinių iniciatyvų, sporto ir kultūros renginių. Kasmet skiriame savo gaminių Lietuvos ambasadoje užsienyje vykstančioms kalėdinėms labdaros mugėms. 2022 metais Rusijai prasidėjus itin aktyvius karinius veiksmus Ukrainoje prisidėjome prie humanitarinės pagalbos savo gaminamais maisto produktais bei finansiškai.

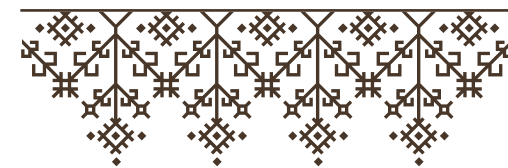
Ateinančiais metais esame numatę parengti rėmimo politiką, kurioje bus numatytos prioritetinės rėmimo kryptys ir paramos teikimo tvarka.

Būdami vienu didžiausių duonos gamintojų Lietuvoje taip pat skatiname gerąją mentorystės praktiką, imamės lyderystės ir, skirdami ypatingą dėmesį tvarumo praktikoms, dalinamės žiniomis su smulkiaisiais ir vidutiniais verslais, dalyvaujame konferencijose, pristatome savo tvarumo veiklas kitiems verslams, su kuriais bendradarbiaujame.

2022 m. tapome metų jaunimo rėmėju Biržų rajone.

Ši Biržų rajono savivaldybės Jaunimo reikalų tarybos nominacija skiriama fiziniams ar juridiniams asmenims, daugiausia prisidėjusiam remiant jaunimo organizuojamus ar su jaunimu susijusius renginius, organizacijų veiklą, taip pat neatsisako paremti jaunimo, maloniai bendradarbiauja bei skatina aktyvią jaunų žmonių veiklą.

Šios nominacijos laimėtoją renka Biržų rajono gyventojai bei Biržų rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos sudaryta nepriklausoma ekspertinė komisija.

VERSLO ETIKA

Mums rūpi verslo etika ir skaidrumas, veiklos bei produktų poveikis klientams, partneriams bei aplinkai. Ypatingą dėmesį skiriame šioms sritims:

- Bendrovės skaidrumui ir atsakomybei prieš vartotojus;
- Asmens duomenų apsaugai;
- Sąžiningai elgsenai rinkoje ir vartotojų informavimui bei tinkamam produktų ženklavimui.

Siekdami būti dar atviresni, savanoriškai parengėme ir pateikiame savo pirmąją tvarumo ataskaitą.

Vartotojų informavimas:

Suprasdami, kad sąžininga elgsena rinkoje glaudžiai susijusi su tinkamu ir savalaikiu vartotojų informavimu, atliekame šiuos veiksmus:

- Informaciją apie gaminių sudėtyje esančius alergenų pateikiame ant jų pakuočių.
- Visų gaminių sudėtis bei maistinė vertė nurodoma ant pakuočių ir mūsų **internetinėje svetainėje**. Susipažinti su sveriamų gaminių sudėtimi bei maistinėmis vertėmis klientai gali firminėse parduotuvėse esančiuose gaminių sudėčių kataloguose.
- Ant „KETO lengvai“ linijos gaminių pakuočių pateikiama gaminio vienos porcijos maistinė vertė, tai padeda vartotojui lengviau apskaičiuoti savo suvartojamą kalorijų ar maistinių medžiagų kiekį. Ateityje planuojame esant galimybei nurodyti gaminių vienos porcijos maistinę vertę ant pakuočių ir visų gaminių porcijos maistinę vertę mūsų interneto tinklalapyje.

Kibernetinė ir duomenų sauga

Siekdami užtikrinti maksimalią įmonės ir vartotojų, partnerių ir darbuotojų duomenų apsaugą, atliekame šiuos veiksmus:

- **Organizuojame darbuotojų mokymus duomenų ir privatumo saugumo tema bei įgyvendiname aktyvias prevencines priemones.** Šiuose mokymuose dalyvauja administracijos darbuotojai bei gamybos cechų meistrai, t.y. darbuotojai, kurie darbo metu naudojami kompiuteriu. Taip pat įgyvendiname šias prevencines priemones: įmonės duomenų ir jų praradimo, privatumo pažeidimų stebėseną; darbuotojų informavimas apie kylandčias kibernetinės saugos grėsmes.
- **Techniniai ir inžineriniai sprendimai.** Serveriuose kaupiamės atsargines duomenų kopijas - tai neutralizuoja riziką prarasti svarbius įmonės duomenis. Tarp kepyklos filialų naudojame tik privatų virtualų tinklą. 2022 m. atnaujinome visą tinklo įrangą.

2022 m. fiksuojame 1 kibernetinės saugos incidentą, kurį ištyrėme ir išsprendėme – kasos serveriai, kuriuose internetu buvo siunčiamas nešifruotų duomenų srautas, pakeisti į saugius serverius su privačiu virtualiu tinklu.

- Mūsų elektroninėje parduotuvėje kaupiamas minimalus kiekis informacijos apie klientus – laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ir privatumo reikalavimų, renkami tik tie duomenys, kurie reikalingi elektroninės parduotuvės funkcijoms atlikti. Apie renkamus duomenis vartotojai informuojami išskylančiu informaciniu pranešimu.

TVARUMAS MŪSŲ PREKYBOS TAŠKUOSE

Šioje ataskaitoje daugiausiai pristatėme su tvarumu susijusias veiklas bei iniciatyvas, vykdomas mūsų kepykloje esančioje Biržuose, tačiau siekiame jas plėsti ir savo firminėse parduotuvėse. 2022 metais turėjome 17 firminių parduotuvių: 12 iš jų - „Biržų duonos krautuvės“, ir 5 - „Sucrė kepinių namai“.

Savo firminėse parduotuvėse vykdomė šias iniciatyvas tvarumo srityje:

- Siekdami išvengti maisto atliekų, firminėse parduotuvėse besibaigiančio galiojimo produkciją bei produktus, kurių išvaizda pakito logistikos metu, paroduodame su 10-40 % nuolaida.
- Firminėse parduotuvėse dominuoja sveriamą produkciją – paruoštus gaminius bei šaldytą produkciją į firmines parduotuves transportuojame dideliais kiekiais ir didelio tūrio dėžėse – tokiu būdu maksimaliai sumažinamas pakuotės kiekis. Fasuotą produkciją į prekybos taškus pristatome daugkartinėse logistinėse dėžėse - taip išvengiame antrinės pakuotės.
- Vartotojų įsigytą produkciją pakuojame į popierinius maišelius. Taip pat skatiname klientus visiškai vengti pakuotės - jiems atsinešus savo daugkartinį indelį suteikiame 10 % nuolaidą į atitinkamai produkcijai.
- Kviečiame vartotojus gėrimus gerti vietoje (juos patiekiamė daugkartiniuose induose) arba išsinešti savo puodelyje, taip mažinant vienkartinį puodelių atliekų kiekį. Norėdami paskatinti šį įprotį 2022 m. įvedėme 0,1 € dydžio vienkartinio puodelio mokestį. Taip pat taikome 10 % nuolaidą pasirinktam gėrimui atsinešus savo daugkartinį puodelį.
- Skatindami klientus mažinti vienkartinio plastiko vartojimą, nemokamai papildome vandens gertuves.
- Inicijuojame antrinio panaudojimo projektus: 2022 m. kvietėme vartotojus užsukti į firminės parduotuvės pasiimti produkcijos dėžių ir panaudoti jas antrą kartą. Idėjas, kaip jas pritaikyti pateikėme savo tinklaraštyje bei socialiniuose tinkluose.
- Ribojame dalomosios medžiagos kiekį. Bendradarbiaudami su partneriais, remdami iniciatyvas, nepamirštame įsipareigojimų tvarumo tikslams, todėl siekiame maksimaliai mažinti papildomos spaudos – skrajučių, plakatų – kiekį.
- Esame prisijungę prie „Draugiški gyvūnams“ iniciatyvos. Klientai mūsų firminėse parduotuvėse gali apsilankyti kartu su savo augintiniais.

TVARUMO ATASKAITA UŽ 2022 METUS

